Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

4. oktober 2012*

»Landbrug — sukkersektoren — fælles markedsordning — ansøgning om omstruktureringsstøtte — avlerens tilsagn om at ophøre med levering af en vis mængde kvotesukkerroer — begreb — ensidig erklæring fra avleren — afslag på tildeling af støtte — nødvendigt at opsige den eksisterende leveringskontrakt«

I sag C-390/11,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Nejvyšší správní soud (Den Tjekkiske Republiks højeste forvaltningsdomstol) ved afgørelse af 8. juli 2011, indgået til Domstolen den 22. juli 2011, i sagen:

CS AGRO Ronov s.r.o.

mod

Ministerstvo zemědělství,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne A. Prechal, L. Bay Larsen (refererende dommer), C. Toader og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: V. Trstenjak

justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc-Sławiczek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. juni 2012,

efter at der er afgivet indlæg af:

— CS AGRO Ronov s.r.o., ved advokátka E. Auersvaldová

— den tjekkiske regering ved M. Smolek og J. Vláčil, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved Z. Malůšková og P. Rossi, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

* Processprog: tjekkisk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4a i Rådets forordning (EF) nr. 320/2006 af 20. februar 2006 om en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i Fællesskabet og om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik (EUT L 58, s. 42), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1261/2007 af 9. oktober 2007 (EUT L 283, s. 8, herefter »forordning nr. 320/2006«).

2 Anmodningen er fremsat under en sag mellem CS AGRO Ronov s.r.o. (herefter »CS AGRO«) og Ministerstvo zemědělství (landbrugsministeriet) vedrørende omstruktureringsstøtte til sukkerroeavlere.

Retsforskrifter

Forordning nr. 1261/2007

3 Første og syvende til tiende betragtning til forordning nr. 1261/2007 har følgende ordlyd:

»(1) Rådets forordning (EF) nr. 320/2006 […] blev vedtaget for at give de mindst konkurrencedygtige sukkerproducenter mulighed for at opgive deres kvoteproduktion. Forordningen har dog ikke resulteret i, at der er blevet givet afkald på kvoter i det oprindeligt forventede omfang.

[...]

(7) Omstruktureringsordningen formodes at kunne give bedre resultater, hvis avlerne på eget initiativ kunne opgive deres produktion af sukkerroer eller sukkerrør, som skal forarbejdes til kvotesukker. Med henblik herpå bør avlerne i produktionsåret 2008/09 have mulighed for at ansøge direkte om den støtte, som er omhandlet i artikel 3, stk. 6, i forordning (EF) nr. 320/2006, såfremt de ophører med at levere sukkerroer eller sukkerrør til de virksomheder, over for hvilke de var bundet af leveringskontrakter i de foregående produktionsår. Medlemsstaterne bør som følge heraf nedsætte de pågældende sukkervirksomheders kvote. [...]

(8) For at undgå at avlernes støtteansøgninger truer sukkervirksomhedernes økonomiske levedygtighed, bør kvotenedskæringen begrænses til 10% af den kvote, som hver virksomhed har fået tildelt, hvilket svarer til den procentdel af kvoten, som medlemsstaten hvert produktionsår kan omfordele i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EF) nr. 318/2006.

(9) Hvis en sukkervirksomheds kvote nedsættes som følge af avlernes støtteansøgninger, bør virksomheden have tildelt omstruktureringsstøtte som omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra c), i forordning (EF) nr. 320/2006. [...]

(10) En sukkervirksomhed, der berøres af støtteansøgninger fra avlerne, bør indtil den 31. januar før det pågældende produktionsår bevare retten til at indsende en ansøgning om omstruktureringsstøtte som omhandlet i artikel 3 og 4 i forordning (EF) nr. 320/2006, forudsat at den giver afkald på en kvote, der mindst svarer til samme kvotenedskæring, som støtteansøgningerne fra avlerne ville have resulteret i. I så fald bør sukkervirksomhedens støtteansøgning træde i stedet for avlernes ansøgninger.«

Forordning nr. 320/2006

4 Artikel 3 i forordning nr. 320/2006 med overskriften »Omstruktureringsstøtte« bestemmer navnlig i stk. 1, at en virksomhed, der producerer sukker, og som har fået tildelt en kvote inden den 1. juli 2006, under visse betingelser er berettiget til omstruktureringsstøtte pr. ton kvote, den har givet afkald på.

5 Artikel 4 i forordning nr. 320/2006 med overskriften »Ansøgning om omstruktureringsstøtte« bestemmer i stk. 1, at ansøgninger om omstruktureringsstøtte indgives til den pågældende medlemsstat senest den 31. januar i året forud for det produktionsår, hvor der er givet afkald på kvoten.

6 Artikel 4a i forordning nr. 320/2006 med overskriften »Avlernes ansøgning om omstruktureringsstøtte« bestemmer:

»1. For produktionsåret 2008/09 kan avlere af sukkerroer eller sukkerrør, der skal forarbejdes til kvotesukker, sende medlemsstaten en direkte ansøgning om støtte som omhandlet i artikel 3, stk. 6, og artikel 3, stk. 7, ledsaget af et tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde kvotesukkerroer eller -sukkerrør til den virksomhed, de har indgået leveringskontrakt med i de foregående produktionsår.

[...]

2. Ansøgningerne i stk. 1 indsendes senest den 30. november 2007. Ansøgningerne kan indsendes fra den 30. oktober 2007.

3. Den pågældende medlemsstat opstiller en liste over ansøgninger som nævnt i stk. 1 i kronologisk rækkefølge efter indsendelsen og meddeler senest ti arbejdsdage efter udløbet af ansøgningsfristen i stk. 2 Kommissionen og virksomheden den samlede størrelse på den kvote, der er berørt af de modtagne ansøgninger.

4. Senest den 15. marts 2008 imødekommer medlemsstaten på grundlag af den kronologiske liste i stk. 3 […] ansøgninger fra avlerne svarende til op til 10% af den sukkerkvote, som hver virksomhed har fået tildelt, og nedsætter virksomhedens kvote i overensstemmelse med artikel 11, stk. 4, i forordning (EF) nr. 318/2006. [...]

Når en af de grænser på 10%, der er omhandlet i første afsnit, er nået, afviser medlemsstaten de ansøgninger, der ligger over denne grænse, i den kronologiske rækkefølge, hvori de er indgivet.

[...]

5. Som følge af medlemsstatens accept af ansøgninger i henhold til stk. 4, udbetales der følgende omstruktureringsstøtte:

a) til avlerne og maskinstationerne [...]

b) til virksomhederne [...]

6. Stk. 4 og 5 i denne artikel finder ikke anvendelse, hvis en ansøgning fra en virksomhed i henhold til artikel 4 er blevet imødekommet fra produktionsåret 2008/09, idet denne virksomhed giver afkald på en kvote, som er større end den kvote, der er berørt af avlernes ansøgninger. Dette samme gælder i alle tilfælde, hvor en ansøgning fra en virksomhed er blevet imødekommet fra produktionsåret 2008/09, idet denne virksomhed giver afkald på mere end 10% af sin kvote.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

7 Den 14. februar 2007 indgik sukkerroeavleren CS AGRO en langsigtet salgsaftale med sukkerroeforarbejdningsvirksomheden Cukrovary TTD a.s. om levering af sukkerroer til sukkerproduktion under kvoteordningen i årene 2007/13. Ifølge denne aftale skulle CS AGRO hvert år indgå en salgsaftale om levering af disse roer.

8 CS AGRO indgik denne salgsaftale for produktionsåret 2007/08, men ikke for produktionsåret 2008/09. Ved brev af 24. oktober 2007 meddelte den Cukrovary TTD a.s. sin hensigt.

9 Den 30. oktober 2007 indgav CS AGRO en ansøgning om omstruktureringsstøtte vedrørende produktionsåret 2008/09 til Státní zemědělský intervenční fond (landbrugsinterventionsfond, herefter »SZIF«).

10 Den 26. november 2007 anmodede SZIF CS AGRO om inden syv dage at supplere ansøgningen med skriftlig dokumentation for ændringen eller opsigelsen af avlerens langsigtede salgsaftale vedrørende den mængde sukkerroer, som denne forpligtede sig til at ophøre med at levere. CS AGRO efterkom ikke denne anmodning.

11 I ansøgningen om omstruktureringsstøtte udtrykte CS AGRO sin hensigt om ikke at ville indgå en årlig salgsaftale om sukkerroer i produktionsåret 2008/09. SZIF gav afslag på CS AGRO's ansøgning ved afgørelse af 22. januar 2008 med den begrundelse, at CS AGRO ikke havde godtgjort, at de grundlæggende betingelser for, at der kan ydes omstruktureringsstøtte i henhold til artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006, var blevet overholdt.

12 CS AGRO indgav en administrativ klage over SZIF's afgørelse til Ministerstvo zemědělství, som afviste den. Virksomheden anlagde sag til prøvelse af denne afgørelse ved Městský soud v Praze (byretten i Prag), som ikke gav medhold. CS AGRO iværksatte derefter kassationsappel til prøvelse af Městský soud v Prazes dom for Nejvyšší správní soud.

13 Under disse omstændigheder har Nejvyšší správní soud besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 4a, stk. 1, i forordning [nr. 320/2006] fortolkes således, at en avlers tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde kvotesukkerroer til den virksomhed, som avleren har indgået leveringskontrakt med i det foregående produktionsår, betyder, at avleren ensidigt skal erklære, at han ikke vil levere sukkerroer i produktionsåret 2008/09, eller betyder tilsagnet en skriftlig opsigelse af kontraktforholdet mellem avleren og sukkervirksomheden vedrørende levering af sukkerroer i det pågældende produktionsår?

2) Kan den omstændighed, at en kontraktpart anvender et skridt, som er fastsat i en direkte anvendelig EU-retlig bestemmelse, medføre, at denne kontraktparts tilsagn, der er baseret på en gyldigt indgået privatretlig kontrakt, ikke kan gøres gældende, såfremt den anden kontraktpart, som følge heraf, bevilges midler fra statens budget?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

14 Med det første spørgsmål spørger den forelæggende ret nærmere bestemt, om artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 skal fortolkes således, at et tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 kan have form af en ensidig erklæring fra avleren, eller om avleren kun kan afgive et sådant tilsagn, såfremt han allerede faktisk har opsagt kontraktforholdet mellem ham og sukkervirksomheden.

15 Som det fremgår af første betragtning til forordning nr. 1261/2007, blev forordning nr. 320/2006 vedtaget for at give de mindst konkurrencedygtige sukkerproducenter mulighed for at opgive deres kvoteproduktion. Sidstnævnte forordning har dog ikke resulteret i, at der er blevet givet afkald på kvoter i det oprindeligt forventede omfang.

16 Ifølge syvende betragtning til forordning nr. 1261/2007 har den til formål at forbedre resultaterne af omstruktureringsordningen, der gjorde det muligt for avlerne i produktionsåret 2008/09 på eget initiativ at opgive deres produktion af sukkerroer eller sukkerrør, som skulle forarbejdes til kvotesukker.

17 Til dette formål kan avleren i henhold til artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 direkte ansøge om støtte til omstrukturering ledsaget af et tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde kvotesukkerroer eller -sukkerrør til den virksomhed, han har indgået leveringskontrakt med i de foregående produktionsår.

18 Som fastsat i artikel 4a, stk. 4, i forordning nr. 320/2006, fører direkte indgivne støtteansøgninger fra avlerne til, at medlemsstaterne nedsætter sukkervirksomhedernes kvote med op til maksimalt 10% af den kvote, som hver virksomhed har fået tildelt.

19 Det bemærkes herved, at hverken artikel 4a i forordning nr. 320/2006 eller nogen anden bestemmelse i EU-retten fastslår, at sådanne ansøgninger er betinget af en forudgående opsigelse af leveringskontrakter, der knytter avlerne til sukkervirksomheder.

20 Realiseringen af målsætningen om at nedsætte sukkerproduktionskvoter, der er anført i denne doms præmis 18, risikerer at blive bragt i fare, hvis en sådan nedsættelse kunne gøres betinget af samarbejde fra sukkervirksomhedernes side i form af forudgående gensidig ophævelse af en leveringskontrakt, der knytter avleren til virksomheden.

21 Det skal desuden bemærkes, at i forbindelse med støtteansøgninger, der indgives direkte af avlerne i henhold til artikel 4a, stk. 4, i forordning nr. 320/2006, indebærer den omstændighed, at den maksimale grænse på 10% af den sukkerkvote, som hver virksomhed har fået tildelt, er nået, en forpligtelse for den pågældende medlemsstat til at afvise ansøgninger, der overskrider denne grænse, alt efter den kronologiske rækkefølge, hvori de er indgivet.

22 Hvis en avler skulle opsige sin leveringskontrakt for at kunne ansøge om omstruktureringsstøtte, og hans ansøgning derefter ikke blev imødekommet, ville han hverken have mulighed for at levere sukkerroer eller sukkerrør i henhold til en kontrakt eller mulighed for at modtage støtte.

23 En sådan risiko ville kunne afskrække avlerne fra at give tilsagn om ikke at levere sukkerroer eller sukkerrør til sukkervirksomheder og ville være i strid med målsætningen om at nedsætte sukkerproduktionskvoter på avlernes initiativ.

24 Det ville forholde sig på samme måde, hvis sukkervirksomheden indgav sin egen ansøgning om støtte i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 320/2006, og avlerens ansøgning om støtte under hensyn til artikel 4a, stk. 6, i forordning nr. 320/2006 ikke blev imødekommet.

25 På baggrund af det anførte skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 skal fortolkes således, at tilsagnet om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 kan have form af en ensidig erklæring fra avleren.

Det andet spørgsmål

26 Med det andet spørgsmål spørger den forelæggende ret nærmere bestemt, om artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 skal fortolkes således, at avlerens ensidige tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 i henhold til denne bestemmelse medfører, at hans kontraktmæssige forpligtelser over for sukkervirksomheden ikke finder anvendelse.

27 Som det fremgår af besvarelsen af det første spørgsmål, har artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 ikke i sig selv nogen retsvirkning på parternes kontraktmæssige forpligtelser.

28 Det andet spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006 skal fortolkes således, at avlerens ensidige tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 ikke i sig selv medfører, at hans kontraktmæssige forpligtelser over for sukkervirksomheden ikke finder anvendelse.

Sagens omkostninger

29 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

1) Artikel 4a, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 320/2006 af 20. februar 2006 om en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i Fællesskabet og om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1261/2007 af 9. oktober 2007, skal fortolkes således, at tilsagnet om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 kan have form af en ensidig erklæring fra avleren.

2) Artikel 4a, stk. 1, i forordning nr. 320/2006, som ændret ved forordning nr. 1261/2007, skal fortolkes således, at avlerens ensidige tilsagn om at ophøre med at levere en bestemt mængde sukkerroer i produktionsåret 2008/09 ikke i sig selv medfører, at hans kontraktmæssige forpligtelser over for sukkervirksomheden ikke finder anvendelse.

Underskrifter